

Možnosti krytia škôd¹

Poisťovne využívajú na plnenie záväzkov:

- a) technické rezervy
- b) zaistenie
- c) platobná schopnosť

Technické rezervy

- predstavujú cudzí zdroj krytia záväzkov poisťovne a nemali by sa použiť na iné účely ako výplatu poistného plnenia.
- Tvoria sa vo výške objektivizovanej, kalkulovanej platby pre krytie známych/pravdepodobne vzniknutých záväzkov poisťovne.
- Východiskom pre ich stanovenie je jedna zo základných zásad účtovníctva – priradenie nákladov a výdavkov tomu obdobiu, v ktorom vznikli = aj výdavky, ktoré súvisia so sledovaným obdobím, ale budú vynaložené až v budúcom sa realizujú vytváraním rezerv.

Definícia rezerv podľa Kafkovej (pre istotu ☺):

Rezervy sú peňažné prostriedky poistených, ktoré sa kumulujú z časti poistného na základe princípov poistnej matematiky v životnom a neživotnom poistení. Spravuje ich poisťovňa s účelom schopnosti plniť všetky relevantné požiadavky vyplývajúce z aktuálneho portfólia poistných zmlúv, pričom manipulačný priestor a zásady pre ich zhodnocovanie na kapitálovom trhu stanovuje dozorný orgán, ktorý súčasne reguluje a kontroluje ich výšku. (kam sa hrabe Kotler! ☺)

Poistné, druhy poistného²

Poistné je cena za poskytovanú poistnú službu, ktorú musí zaplatiť poistený ako protihodnotu za finančné krytie rizika. Je potrebné zaplatiť na určené poistné obdobie, aby poistenie bolo v platnosti.

Druhy poistného:

1. netto – čisté – má pokrývať priemernú škodovosť v tom ktorom riziku
brutto = netto + zábranná činnosť poisťovne + všetky náklady poisťovne + kalkulovaný zisk
2. predpísané – súčet účtovných predpisov poistného daného odvetvia/rizika
prijaté – ktoré poisťovňa reálne prijala
rozdiel medzi predpísaným a prijatým by mal byť 10 %
3. zaslúžené
nezaslúžené
  - súvisí s časovým rozlíšením príjmov a výdavkov
4. bežne platené – v splatných obdobiach, ako je dohodnuté
jednorázové

Výška poistného by mala byť stanovená tak:

- a) pokrývalo nároky poistených v priebehu poistnej doby
- b) aby pokrylo všetky výdavky poisťovne
- c) aby umožnilo tvorbu zisku
- d) aby sa vytvorili poistné rezervy

¹ nie som si úplne istý či je to toto

² Spracované podľa prednášok

Poistenie pre prípad prerušenia prevádzky (PP)³

Rozsah poistenia – poistenia pre prípad PP → doplnkové poistenie PO, ktoré majú dojednané poistenie majetku pre prípad poškodenia alebo zničenia vecí živelnou pohromou.

Predmet poistenia

1. zisk z obratu tvoreného predajom obchodného tovaru, vl. výrobkov alebo zisk z poskytovaných služieb
2. stále N
3. mzdy zamestnancom

P nahradí zisk a stále N do výšky rozdielu oproti predpokladanej výške za obdobie skutočného prerušenia prevádzky, maximálne do konca doby ručenia. Predmetom p. je poistenie proti stratám vzniknutým prerušením prevádzky, ktoré bolo spôsobené následkom vecnej škody v priestoroch označených v PZ ako miesto prevádzky.

Vecná škoda je definovaná ako poškodenie, zničenie alebo strata vecí slúžiacich na účely podnikania, ku ktorým došlo v priestoroch uvedených v PZ v dôsledku:

požiaru, výbuchu, blesku

nárazu, pádu pilot. lietadla, časti nákladu

hasenia, demolácie, odpratávania trosiek v súvislosti s niektorou z uvedených udalostí

Vylúčenia z poistenia

1. nevzťahuje sa na vecné škody v dôsledku nepokojov, vojen, štrajku, ...
2. zemetrasenia alebo jadrovej energie
3. povodne, záplavy
4. zničenie, strata, poškodenie hotovosti a CP, ...
5. daň z obratu, spotrebná daň, vývozné clá
6. P nemusí plniť v celom rozsahu, ak následky škody boli spôsobené v dôsledku PP ďalšou mimoriadnou udalosťou vzniknutou počas PP
7. P je oprávnená p. plnenie znížiť, ak malo PP podstatný vplyv na vznik PU alebo zvýšenie N

Spoluúčasť

1. časová (max. 7 dní)
2. finančná (5%-10%)

Poistený znáša škodu z existujúcej PU v rozsahu spoluúčasti za 1 deň prerušenia → deň vzniku PU, ak nastala v pracovnom čase, inak je to nasledujúci prac. deň. Všetky PU, ktoré vzniknú pre jednu príčinu v časovej súvislosti 72 hodín sa považujú za 1 PU.

Povinnosti P a poisteného

- všeobecné záväzné povinnosti
  - poistený musí dbať, aby PU nenastala
  - vykonávať riadnu údržbu poistených vecí
  - oznámiť P všetky zmeny v náležitostiach, ktoré boli predpokladom PZ
  - v prípade vecnej škody s následkom PP poistený túto skutočnosť bezodkladne oznámi P
- pri vzniku PU z PP má poistený povinnosť
  - oznámiť príslušným bezpečnostným orgánom alebo prokurátorovi PU, ktorá vznikla za okolností vzbudzujúcich podozrenie z trestnej činnosti

³ Spracované podľa prednášok, myslím že je toho veľa treba okresať a vybrať len podstatné

- nezmeniť stav spôsobený PU, pokiaľ nie je prešetrená
- dodržiavať pokyny P

1. po vzniku PU začať so šetrením o príčinách vzniku
2. po prešetrení potvrdiť oprávnenosť na poistné; výška p. plnenia

Plnenie P

1. P má právo na plnenie vtedy, ak vznikne taká PU, v dôsledku ktorej bol chod polovice pol. prevádzky prerušený → nebolo možné dosiahnuť zisk z obratu, výroby výrobkov alebo obchodu s tovarom, resp. poskytovania služieb
2. výška plnenia P
  - 2.1 z obratu – ktorý poistený dosiahol za posledných 12 mesiacov pred PU, odpočíta sa obrat za oceňovacie obdobie = rozdiel obratov; oceňovacie obdobie → 12 mesiacov, končí sa okamihom, od ktorého už nedochádza ku škodám z dôvodu PP, najneskôr po uplynutí trvania poistného krytia;
  - 2.2 plnenie na zisk → rozdiel obratov * pomer zisku k obratu dosiahnutého za posledných 12 mesiacov
  - 2.3 plnenie za stále N → rozdiel obratov * pomer stálych N k obratu. Plnenie za stále N nemôže byť väčšie ako dohodnutá poistná suma. Môžu to byť N, ktoré poistený vynakladá v priebehu PP a ich vynakladanie je nutné alebo hospodársky odôvodnené.
  - 2.4 plnenie za mzdy → ak boli dojednané na dobu ručenia 12 mesiacov → rozdiel obratov * pomer miezd k obratu za 12 mesiacov
  - 2.5 poistený sa na plnení spolupodieľa dohodnutou spoluúčasťou
3. v prípade zatajovania okolností PU alebo úmyselné nepravdivé informácie poisteného, môže P p. plnenie odmietnuť v zmysle obč. zák.
4. povinnosť P poskytnúť p. plnenie zaniká, ak poistený z hrubej neobstaranosti alebo úmyselne privodil vecnú škodu, alebo škodu zapríčinenú PP
5. ak poistený urobil opatrenia, ktoré vzhľadom na okolnosti PU považoval za nevyhnutné na zníženie alebo odvrátenie škody, P mu nahradí tieto N
6. P môže uplatniť námietku podpoistenia, ak je v prípade vzniku PU p. suma nižšia ako p, hodnota → P uhradí len časť škody, ktorý je v rovnakom pomere k existujúcej škode, ako je p. suma k jej p. hodnote
7. v prípade spornej PU si poistený zvolí súdneho znalca; porovnajú sa výsledky → výška škody sa určí na základe znaleckého posudku

Z predložených údajov za posledný ukončený rok sa bude vychádzať pri stanovení výšky poistného.

Celková p. suma (A+B+C) * príslušná sadzba = ročné poistné

Platenie poistného

Poistený platí poistné za zmluvne dohodnuté poistné obdobie v dohodnutých splátkach a termínoch. **Rozhodujúcimi ukazovateľmi sú:**

1. výška dosahovaného zisku
2. výška dosahovaných stálych N
3. výška vyplatených miezd, mzdových prídavkov a príspevkov do rôznych fondov

Výklad pojmov

?Obrat - Σ vyplat. / splatná poistenému za predaný a dodaný obchodný tovar, vlastné výrobky, služby

?Zisk – od pridanej hodnoty – ostatné náklady, odpisy, daň z príjmov za bežnú činnosť

Stále N – riadne a právne predložené platobné záväzky, ktoré zaťažujú poisteného aj pri PP: nájomné, elektrina, leasing, predplatné, ...

Mzdy – mzdové náklady + náklady na sociálne zabezpečenie

Spoluúčasť – výška podielu, ktorou sa poistený finančne zúčastňuje na p. plnení.

Zánik poistenia – doplnkové poistenie zaniká k tomu istému dňu ako poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia vecí živelnou udalosťou.

Poistenie vývozných úverov proti komerčným a politickým rizikám⁴

Tento druh poistenia poskytuje EXIMBANKA SR.

Hlavné výhody úverového poistenia:

- eliminácia rizík súvisiacich s úhradou platby za vývoz
- možnosť vstupovať bez obáv na nové zahraničné trhy
- pozitívny vplyv na úroveň peňažných tokov veriteľa
- zvyšovanie konkurencieschopnosti vývozu ponukou výhodnejšej a lacnejšej platobnej podmienky kupujúcemu
- lepší prístup k úverom komerčných bánk
- monitorovanie vývozných úverových rizík na profesionálnej úrovni

Rozsah poistného krytia:

Úverové poistenie kryje celú škálu rizík, ktoré môžu spôsobiť nezaplatenie pohľadávok z vývozného kontraktu zo strany zahraničného dlžníka. V zásade sa tieto riziká delia na dve základné skupiny – komerčné a politické riziká.

Komerčné riziká (bonita firmy) vyplývajú z ekonomickej alebo finančnej situácie zahraničného dlžníka – doložená platobná neschopnosť alebo predpokladaná platobná schopnosť či nevôľa.

Politické riziká (bonita teritória) vyplývajú z politických udalostí a z administratívnych opatrení v krajine sídla zahraničného dlžníka alebo v tretej krajine a majú z hľadiska obchodného partnera povahu vyššej moci – nemožnosť transferu úhrad do SR, prírodné katastrofy a pod.

Poistné produkty a podmienky:

- a) poistenie krátkodobých vývozných úverov proti komerčným rizikám
- b) poistenie krátkodobých vývozných úverov proti politickým rizikám
- c) poistenie strednodobých a dlhodobých dodávateľských úverov proti politickým a komerčným rizikám
- d) poistenie odberateľských úverov proti politickým a komerčným rizikám
- e) poistenie výrobného rizika
- f) poistenie investícií slovenských právnických osôb v zahraničí
- g) poistenie potvrdeného neodvolateľného vývozného dokumentárneho akreditívu
- h) úver na financovanie výroby na vývoz

Stanovenie poistnej sumy

Poistná suma predstavuje maximálne plnenie poisťovne, ktoré je dohodnuté v poistnej zmluve alebo v minulosti bolo stanovené právnym predpisom. Určí sa viacerými spôsobmi:

1. na jednu poistnú udalosť
2. na všetky poistné udalosti v stanovenom období
3. ako maximálna suma poistného plnenia počas celého trvania poistného vzťahu

⁴ Spracované podľa brožúrky EXIMBANKY SR ©